

І м'я
Володи
м и р а
Удови
ченка,
мера мі
с т а
атомни
ків Сла
вучича,
без пере
більшен
ня відоме усім чорнобильцям.
Бо зберегти це місто після зупинки Чорнобильської АЕС, коли майже всі передрікали йому скорий занепад і неминучу загибель, дійсно було справою складною. Цими днями Володимир Петрович відзначає 15-річчя з того часу, як вперше був обраний на посаду міського голови.

Про те, як він працював весь цей час, красномовно свідчать соціологічне опитування, проведене в Славутичі з 2 по 4 березня поточного року. На відмінно діяльність мера оцінили 34,6 % городян, на добре - 44,3 %, на задовільно - 18,9 %. Незадоволеними його діяльністю виявилися лише 2,1 % мешканців. Підтримку діям свого мера і його команди висловили славуччани й під час проведеного нещодавно прямого ефіру місцевого телебачення, під час якого Володимиру Удовиченку могли задати запитання усі, хто бажав з присутніх в залі, та телефоном і отримати ґрунтовну відповідь.

З Володимиром Удовиченком зустрівся наш кореспондент.

Місто реформували усією громадою

- Володимире Петровичу, з чого почалися проблеми Славутича? Адже будувався він як місто майбутнього, місто ХХІ сторіччя і ніяких проблем тоді ніхто не передбачав.

Проблеми розпочалися 1990 року, коли Верховна Рада УРСР прийняла рішення про дострокове закриття Чорнобильської АЕС. Ми, керівництво станції, міста, зони відчуження, доводили тоді, що це

рішення поспішне, не обґрунтоване і буде воно на шкоду Україні. Возили на станцію і в Славутич депутатів, урядовців, закордонних спеціалістів. Показували, розповідали, що робиться для підвищення безпеки ЧАЕС. До речі, саме в післяварійний період рівень безпеки Чорнобильської АЕС було доведено до найвищого в країнах СНД, а електроенергії вироблено більше, ніж до катастрофи 1986 року. Але рішення про виведення з експлуатації ЧАЕС Верховною Радою було прийнято.

Після цього Захід почав цілеспрямовано добиватися закриття станції. І зрозуміло чому: для нормального розвитку атомної енергетики Європи потрібно було знищити ЧАЕС, як подразник громадської думки.

Меморандум 1995 року про взаєморозуміння країн Великої сімки і України щодо закриття Чорнобильської АЕС, було підписано в кращих традиціях радянських часів: келійно, не прозоро, без широкого обговорення. Навіть міська рада Славутича та адміністрація Чорнобильської АЕС не брали участі в цьому процесі. Тому в Меморандумі зовсім немає положень про вирішення соціаль-

©

До 19-х роковин Чорнобильської катастрофи

СЛАВУТИЧ ПРЯМУЄ В МАЙБУТНЄ

них проблем персоналу атомної станції та населення міста Славутича. Лише було сказано про те, що потрібно відпрацювати план дій щодо вирішення соціальних проблем, які виникнуть після закриття ЧАЕС. Але про фінансове забезпечення цього плану мова не йшла. Ми повною мірою використали цей декларативний пункт Меморандуму і створили план дій не на основі соціального захисту, тобто, бю-

персоналу. Тому Славутич був і поки що залишається монопрофільним містом. Тобто, атомна станція є містоутворюючим підприємством і життєдіяльність міста і досі багато в чому залежить від неї.

Але Славутич є також містом, яке забезпечує кадровий потенціал для виведення АЕС з експлуатації, мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи. Не дає розбітися висококваліфікованим спеціалістам по інших атомних виробництвах - ось в чому ми бачили своє завдання. Бо з побудовою нової оболонки над об'єктом "Укриття" проблему не буде вирішено остаточно. Під тією аркою залишається сотні тонн ядерного палива, тисячі тонн високоактивних радіоактивних відходів. Щоб переробити і захоронити їх потрібні величезні кошти, нові технології, праця багатьох спеціалістів, їхні знання та досвід у справі поводження з РАВ. Те ж із виведенням з експлуатації Чорнобильської АЕС.

Щоб виконати це завдання потрібно було зберегти м. Славутич, його соціальну інфраструктуру, забезпечити роботою тих, хто вивільнявся зі станції. Треба було перебудувати монопрофільне місто на таке, де б постійно створювались нові робочі місця, де б люди отримали ринкове середовище і гідні умови для проживання. І ми винайшли нові технології вирішення цих питань. Славутич було об'єднано на рівні місцевого самоврядування і територіальної громади, для чого створено Громадську раду з розвитку міста. В цій раді об'єднано різні політичні сили, громадські організації та об'єднан-

ня. Вже вісім років поспіль ми щопонеділка зустрічаємось, обговорюємо наші проблеми, пропонуємо варіанти рішень. Так, для колишніх працівників ЧАЕС, які не побажали покинути атомну енергетику, в Славутичі створено підрозділ НАЕК "Енергоатом" компанія "Атомремонтсервіс", де працює 700 фахівців, які займаються ремонтом і налагоджуванням обладнання підприємств атомної енергетики. Всього після закриття Чорнобильської АЕС в місті створено близько 1500 компенсуючих робочих місць через відкриття нових підприємств та розвиток малого і середнього бізнесу, зареєстровано 1850 суб'єктів підприємницької діяльності. Вісімнадцять з них залучили іноземні інвестиції.

Окрім того в місті діють Центр розвитку громади, Міжнародний центр розвитку бізнесу "Славутич - ХХІ століття", Молодіжна міська рада, Агентство з розвитку бізнесу та його відокремлений підрозділ Бізнес-інкубатор, група управління спільним проектом ЄС - Україна - США щодо вирішення соціальних проблем Чорнобильської АЕС і м. Славутича "План дій", фонд "Славутич - ЧАЕС - розвиток". Можна сказати, що створено ефективну модель міської демократії. Форм залучення найширшого кола соціально активної частини населення до спілкування з владою і управління містом багато: проводяться муніципальні збори і слухання, теледебати в прямому ефірі з представниками міської влади, керівниками підприємств, ділові ігри.

Продовження на 5-й стор.

Така технологія вже довела свою ефективність. За рейтингом аналітичного центру "Інститут реформ" м. Славутич за рівнем соціально-економічного розвитку стоїть на другому місці після Києва серед 176 міст обласного значення України.

Зберегти спеціальну економічну зону

- Останнім часом у Верховній Раді та Кабінеті Міністрів України посилюється розмова про необхідність знищення всіх без винятку спеціальних економічних зон. Кажуть, що це "чорні дірки" бюджету, легальна можливість не сплачувати податки для певної, наближеної до влади групи бізнесменів та підприємців. Чим обернеться для м. Славутича прийняття такого рішення?

- Для нас це буде тяжким ударом. Зараз ми розглядаємо п'ять нових інвестиційних проєктів. Якщо зону ліквідують, інвестори до нас не підуть.

Вільні, або спеціальні економічні зони не є відкриттям України. У всьому світі вони створюються там, де потрібно вирішувати певні економічні і соціальні проблеми. Знищення спеціальної економічної зони "Славутич" - це скоріше за все лобювання інтересів якихось бізнесових структур, які не бажать достойної конкуренції.

Як на мене, всю Україну на деякий час потрібно зробити вільною економічною зоною високих технологій та інновацій. Коли із Заходу до нас йдуть сучасні технології, їх на кордоні потрібно зустрічати хлібом-сіллю і квітами. Бо до нас йдуть високотехнологічні робочі місця, достойні заробітки і добробут для людей. І не потрібно буде найбільш обладраним та висококваліфікованим громадянам України їхати кудись за кордон шукати долі.

А коли кажуть про втрати бюджету... Доки немає зони, немає і підприємства, створеного за рахунок інвестицій. Немає підприємства - немає і наповнення бюджету. Зі створенням підприємства з'являються нові робочі місця і податки з працюючих, є товарна продукція. А через п'ять років створені за рахунок інвестицій підприємства вже є платниками податків, тобто, наповнюють бюджет.

Подолання монопрофільності Славутича, підтримання в належному стані та розвиток соціальної інфраструктури міста стали багато в чому можливими завдяки функціонуванню спеціальної економічної зони "Славутич". Зараз суб'єктами СЕЗ "Славутич" є 26 підприємств з 28 інвестиційними проєктами загальною кошторисною вартістю 83408,66 тисячі доларів США. Реалізація проєктів передбачає створення 1434 нових робочих місць. З початку реалізації інвестиційних проєктів на територію СЕЗ залучено інвестицій на суму 29975,38 тисячі доларів США,

завезено і змонтовано обладнання та устаткування на суму понад 58750,73 тисячі гривень, закуплено сировини та матеріалів для забезпечення виробництва на суму 64685,76 тисячі гривень. Створено 659 нових робочих місць. Загальна сума надходжень до бюджету склала 3184,72 тисячі гривень, з них ПДВ - 1571,46 тисячі гривень, прибутковий податок з громадян - 1573,46 тисячі гривень. На 1 лютого цього року підприємствами - суб'єктами СЕЗ "Славутич" реалізовано продукції на суму 168391,07 тисячі гривень.

Сума інвестицій на душу населення м. Славутича становить вже 1239,5 долару США, обсяг реалізованої продукції - 6963,2 гривні. Вартість одного створеного робочого місця для підприємства становить 243,6 тисячі гривень, для держави - 43,3 тисячі гривень.

На сьогодні в м. Славутичі працюють окрім вже названих підприємства "Відродження Полісся", "Кроннак", "Єврофлекс", "Гобелен", автомобільне підприємство, власна електрогенеруюча установка, яка скоро буде на 50 % задовольняти потреби міста в електроенергії і забезпечить енергетичну безпеку міста при відключенні з будь-яких причин загальної електромережі, деревообробне і швейне виробництво, підприємство по виготовленню капцелярських товарів. Це дає кожному мешканцю Славутича впевненість в тому,

що місто живе та розвивається і після закриття ЧАЕС, що в кожного з них є майбутнє.

Місто для дітей

- Свого часу Славутич називали містом майбутнього через його надзвичайно розвинуту соціальну інфраструктуру. Чи виправдовує місто це визначення і зараз? Як Ви вважаєте, Володимире Петровичу?

- Без сумніву. Досі нам вдається підтримувати його на та-

кому рівні. Бо це особливе місто, місто атомників, місто ліквідаторів, які працюють в надзвичайно важких і небезпечних умовах. В нас створено всі умови для повноцінного обслуговування та відпочинку людей. Реформовано, наближено до людей комунальну сферу. Медсанчастину, яка обслуговує мешканців міста, знову включено до числа медсанчастин НАЕК "Енергоатом", що цілком виправдовується її призначенням.

Але найкращі умови для життя, виховання, освіти, дозвілля в нас створено для дітей. Це і не дивно. В нас позитивна демографічна ситуація, народжуваність випереджає смертність. На 25 тисяч мешканців в нас 8 тисяч дітей і підлітків.

Щорічно народжується понад 200 дітей. А середній вік городян становить 30 років.

Юні славутичани виховуються в атмосфері любові до національної культури, української мови, в кожному дитячому закладі є групи народознавства, музичні і спортивні зали, в більшості - басейни з кабінетами лікувальної фізкультури. Впроваджується програма ЮНІСЕФ "Славутич - територія дружна до дитини".

Осередком культурного життя є Дитяча школа мистецтв. На п'яти відділеннях тут навчається близько 800 дітей. В місті шість дитячих садків, чотири загальноосвітні школи, ліцей, Центр захисту дітей, Палац дитячої творчості, Бібліотечно-інформаційний центр, фізкультурно-оздоровчі комплекси загальною площею 3,5 тисячі квадратних метрів, спортивний комплекс "Олімпієць", загальноміський стадіон, яхт-клуб. Серед юних спортсменів Славутича є переможці і призери Кубків світу, Європи, України у багатьох видах спорту.

Щоб отримати вищу освіту дітям тепер немає потреби їхати в мегаполіси. В нас працює Навчальний центр у складі філій Чернігівського державного інституту регіональної економіки та управління, Національного технічного університету "КПІ", Національного університету ім. Т.Г.Шевченка.

Особлива розмова про дітей-сиріт, тих, що не мають батьківського догляду, дітей з вадами розвитку. В Славутичі працює дитячий будинок, дитячий будинок сімейного типу, Центр медико-педагогічної реабілітації дітей інвалідів. Останніх у нас 101 дитина. Є з церебральним паралічем, затримкою розумового розвитку. Всі вони в Центрі користуються послугами досвідчених педагогів, лікарів різного фаху, проходять масаж, користуються басейном. Результати роботи з ними вражаючі. Ці дітки співають, користуються комп'ютером, складають вірші. Вихователька цього центру Ганна Крукова видала поетичну збірку. Один з її віршів, "Повір в себе", я б реко-

вано на формульному підході для розрахунків. За цими формулами все розраховується на душу населення за усередненими показниками. Миському бюджету для обслуговування соціальної інфраструктури потрібно 20 мільйонів гривень. А нам розраховують лише 12 мільйонів, вилучають з міського бюджету 6,8 мільйони гривень. При цьому не враховують позашкільні заклади, такі, як Центр медико-педагогічної реабілітації дітей інвалідів. Ми просимо, щоб ці гроші залишили з урахуванням програм, які ми виконуємо, Закону України про повне утримання соціальної інфраструктури нашого міста. Але нам відмовляють, натомість обіцяють дотацію. І да-

СЛАВУТИЧ ПРЯМУЄ В МАЙБУТНЄ

мендував вивчати в загальноосвітніх школах на уроках української літератури. А Ярослав Таран, дитина з фізичними вадами, так гарно співає, що щорічно відкриває програму "Славутичани року". І дуже впевнено тримається на сцені.

Існуюча бюджетна система вбивча для міста

- Не можна повірити, Володимире Петровичу, що у вас все гаразд і без проблем. Що турбує найбільше?

- О, проблем, як кажуть - вище некрівлі. Взяти хоча б те, що наше головне підприємство спеціалізованим державним підприємством "Чорнобильська АЕС", відокремили від атомної галузі і залишили сам на сам з усіма пост-чорнобильськими проблемами. А там же вперше в світі розробляються технології виводу атомної станції з експлуатації, перетворення зруйнованого атомного реактора і всього об'єкту "Укриття" в екологічно безпечний об'єкт, надійного і безпечного для оточуючого середовища захоронення величезної кількості ядерного палива та РАВ високого та середнього рівня активності, набувається досвід захисту персоналу при виконанні таких робіт.

Але головна проблема для нас зараз, це недосконала бюджетна система. Місто наше свого часу спроєктували і збудували за нормативами, які набагато випереджали ті, які колись були в Радянському Союзі і зараз існують в Україні. Бюджетний же кодекс побудо-

ють в розмірі 4 мільйони гривень. Та по дорозі "гублять" мільйон. Залишилось три.

З такими підходами Славутич треба знищити, усе створене - зруйнувати! Ми постійно починаємо рік з величезним бюджетним дефіцитом. Але ж наша соціальна інфраструктура - це зразок для всієї України, це та мета, досягти якої мають прагнути усі малі міста, це лабораторія по створенню со-

ціальної інфраструктури XXI сторіччя. Нас підтримувати повинні, а не нищити.

- З яким настроєм переступаєте 15-річчя своєї діяльності на посаді міського голови?

- Такий стаж роботи не дає можливості щось зроблене, або не зроблене перекласти на іншого. Тому всі претензії лише до себе. Але, мені здається, і нещодавній прямий телефір, і соціологічне опитування городян дозволяють стверджувати, що ці п'ятнадцять років прожито не дарма: місто живе і з вірою і надією дивиться у майбутнє. Це і є оцінка моєї діяльності на посаді мера. І вона дає наснагу ще з більшою самовіддачею працювати на благо м. Славутича і його городян.

Інтерв'ю взяв
Юрій ДРОНЖКЕВИЧ.

